

[Dahlgaard.]

handelsministeren må være en ejendommelig start således at være med til at genere praktisk talt hver eneste virksomhed inden for hans embedsomsråde. Jeg tvivler på, at handelsministeren, hvis han havde haft mere erfaring i sit embede, end han nu engang ifølge sagens natur kan have, ville have givet sin tilslutning til, at regeringen fremsatte dette lovforslag. Denne bemærkning skal altså i og for sig opfattes som en slags tillidsreklæring til ministeren.

Jeg vil tro, at både handelsministeren og andre ministre i dag er glade for, at man ikke fik sin vilje i henseende til at jappe lovforslaget igennem i går. De mange ændringer i fritagelseslistens indhold, foreslået af finansministeren, men inspireret af udvalget og delegationsbesøgene, viser, at tiden har været nødvendig, og mere end antyder, at tiden vel i virkeligheden ikke har været tilstrækkelig til dette lovforslags behandling.

Det er en erfaring fra udvalgsarbejdet, at særlig mange virksomheder i egnsudviklingsområderne kan komme i vanskeligheder. Hvis finansministerens oprindelige lovforslag var blevet gennemført uændret, ville der være blevet tale om intet mindre end katastrofer for erhvervslivet i store dele af de jyske egnsudviklingsområder. Der er rådet bod på en del ved de ændringsforslag, som er kommet i dagens løb, men der er ikke rådet bod på alt, og tragedier kan efter min bedste overbevisning ikke undgås på dette punkt. Det vil vise sig, at denne lovgivning er egnsudviklingsfjendsk. Så kan man nok så meget sige, at de penge, der kommer ind, bl. a. skal bruges til egnsudvikling.

Man har været inde på at bedømme lovforslaget på den måde, at det jo blot efter sit provenu svarer til en momsforhøjelse på mellem 2 og 3 pct. Det er nu i sig selv ikke så helt lidt, men jeg vil gerne fremhæve, at erhvervsrepræsentanternes indsigelser mod lovforslaget ikke er gået på dette, at nu kommer der en afgift, som de skal betale, og det kan de ikke lide. Det er altså ikke en kritik fra erhvervslivets side, der svarer til den, man normalt er ude for ved almindelige afgiftsforslag her i folketinget. Nej, man beklager sig over lovforslagets forvridende virkninger på erhvervsstrukturen. Man peger på den omkostningsstigning, som afgif-

ten medfører, og som ikke kompenseres ved eksport til frihandelsområdet. Man peger på det selvmodsigende i, at man 1½ år før eventuel optagelse i fællesmarkedet tager et skridt, som virker i modsat retning af tilpasning til det større markedsfællesskab. Man peger på de afledede omkostningsforhøjelser, ikke mindst lønforhøjelserne, som der ikke fra regeringens side er gjort eller bebudet det bitterste for at modvirke. På dette punkt ligger efter min vurdering regeringens anden store brøler.

Forklaringen på, at man tilsyneladende ikke bekymrer sig om omkostningsudviklingen — og det indtryk har vi ikke kunnet undgå at få under udvalgsarbejdet — skal måske søges i det forhold, at der forud for lovforslagets fremsættelse her i folketinget kun er en enkelt instans, der har været hørt. Det er ikke socialistisk folkeparti, det er ikke engang den socialdemokratiske folketingsgruppe, så vidt jeg forstår. Nej, det er LO, som har fået det forelagt og har godkendt det på forhånd, efter hvad der oplyses i dag i dagbladet Politiken. Jeg synes nok, at når man, som regeringen gjorde i statsministerens tiltrædelseserklæring i går, lægger op til samarbejde med arbejdsmarked og erhvervsliv, så er denne begyndelse af særegent ensidig karakter, og jeg vil benytte lejligheden til at advare regeringen mod at lade tingene udvikle sig på en sådan måde, at den efterhånden i stigende grad opfattes som en snæver LO-regering.

Lovforslagets konsekvenser vil ikke være tilskyndelse til rationalisering og teknologisk fornyelse inden for industrien. Konsekvenserne vil være industriens orientering ensidigt mod hjemmemarkedet og bort fra eksportmarkederne. Der er jo intet nyt under solen, og dette er al protektionismes virkning.

De internationale reaktioner på importafgiften bliver i hvert fald ikke overspillet fra regeringens side. Jeg skal forsøge heller ikke at overspille dette tema, det har jeg simpelt hen ikke nogen interesse i, men en kendsgerning er det jo, som også hr. Nyboe Andersen var inde på for et øjeblik siden, at regeringen i dag har trukket en toldgrænse ned gennem Øresund, i hvert fald en toldgrænse for vareudveksling den ene vej. Vi må håbe, at det ikke udvikler sig til også at blive en toldgrænse for vareudveksling den anden